

יצירת קהילה לומדת בקרב סגל אקדמי במכללה פריפריאלית

גילה אמיתי, גילה יעקב, גילי פלג, ויקטור פרידמן

האקדמית עמק יזרעאל

יחסי אקדמיה – פריפריה

כ"ו באדר, התשפ"א

10 מרץ, 2021

קו

נְשֵׂה לְנִשְׂתֵּי קְנֻכִּיּוֹת לְשׁוֹחֲחַ שְׂיִחָה-נְשֵׁל-מִמָּשׁ.

כָּל אֶחָת מִטָּה אֲזוֹן לַיָּם נְשָׁלָה.

רַק שׁוֹלָה-הַפְּנִינִים אוֹ סוֹחֵר-הָעֵתִיקוֹת

יִכּוֹל לְקַבֵּעַ בְּלִי חֲשָׁשׁ: אוֹתוֹ יָם.

קְנֻשָׁב / ט. כרמי

צוות היוזמה "למידה על הוראה"

ד"ר גילה אמיתי

ד"ר גילה יעקב

ד"ר גילי פלג

פרופ' ויקטור פרידמן

מאפיינים של האקדמית עמק יזרעאל

□ השליחות- מתן השכלה גבוהה לפרפריה הגיאוגרפית והחברתית בישראל

מאפייני הסטודנטים:

□ רבים מהווים דור ראשון להשכלה גבוהה

□ עברית אינה שפת אם לרבים

□ מצוקה כלכלית ומצוקות חברתיות מרובות ומצטלבות

□ ציפייה ליחס אישי והתחשבות יתר מצד המרצים

בתקופת הקורונה :

□ עומס, לחץ ולפעמים מצוקה רגשית גבוהה (סגל וסטודנטים)

□ צפייה **גוברת** להתחשבות והכלה כאשר המשאבים (זמן, אנרגיות, סבלנות, קשב) "מתוחים עד לקצה".

□ במעבר החד להוראה מקוונת, למרכז לקידום ההוראה היה תפקיד מפתח, נעשה ניסיון אמיתי להיות כתובת מכילה שנותנת מענה במישורים- טכני, פדגוגי, ריגשי ואישי.

כינון היוזמה

□ המוטיבציה: מענה על צרכי הסגל כדי שיוכל להיענות לצרכי

הסטודנטים להכלה והנגשה

□ יוזמה מוסדית ולא פרטנית

□ עלתה מתוך צרכים מהשדה, בעקבות קיומו של כנס "למידה

מהצלחות" [9/20] בו הוצגו פרטיקות מוצלחות במרחב של

למידה הדדית והעצמה ובו אופיינו שאלות להמשך למידה.

עקרונות היוזמה

- יוזמה מוסדית של שני מרכזים במכללה שחברו יחד [המרכז לקידום הוראה והמרכז למחקר פעולה וצדק חברתי]
- פתוח לכלל סגל ההוראה
- ללא מחויבות להשתתף בכלל המפגשים
- "קבוצת רכבת"
- הדיון יתפתח מתוך דבריהם של הנוכחים במפגש המסוים
- מבנה המפגשים:
  - שעה וחצי אחת לחודש
  - סבב רישות [15 דקות]
  - בחירת נושא ודיון [כשעה]
  - סבב סיכום [15 דקות]

עקרונות הפעולה של היוזמה

- מרחב פתוח
- מרחב בטוח – המפגשים לא מוקלטים או מתועדים ["מה שקורה במפגשים נשאר במפגשים"]
- יצירת אווירה של קשב והכלה, המתבססת על:
  - השהיית / השעיית שיפוטיות
  - אי ביקורתיות
  - השעיית ציניות
- מרחב המאפשר לטעות, לתהות ולהיכשל

כמה עקרונות להכלה והנגשה כפי שעלו במפגשים

□ יצירת הזדמנויות לקשר – עם המרצה, בין הסטודנטים לבין

עצמם

□ יצירת מרחב שמאפשר אי הבנת החומר הנלמד

□ יצירת חוויות של הצלחה

□ יצירת הזדמנויות להבעת מגוון כישרונות

□ צדק מאחה

כמה פרקטיקות להכלה והנגשה כפי שעלו במפגשים

- תיאום ציפיות עם הלומדים
- סבב "מה נשמע": מנטימטר, סקר, חדרים
- למידת חקר
- שיח פרטני וקבוצתי בנושא הדלקת מצלמות
- שילוב אמצעים בשיעור: זום, מצגת מוקלטת, הרצאות 'טד'
- למידה פרטנית וקבוצתית בקבוצות קטנות
- "המרצה בדלת"

Well-being של הסגל כתנאי להכלה והנגשה

- יכולת לפתח חמלה
- פיתוח אי שיפוטיות ואי ביקורתיות כלפי הסטודנטים, מבלי לוותר על רמת הלימודים
- יצירת מרחב לטעות שייצר לגיטימציה לנסות פרקטיקות חדשות ויצירתיות
- עירוב הנהלת המוסד ביוזמה ובשלב הבא מיסוד מעורבות של סגל מינהלי וסטודנטים בתהליך

אָנִי רוֹצֶה לְהוֹסִיף

שָׁנִים לְעֵשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת:

הַדְּבָר הָאֶחָד-עָשָׂר, "לֹא תִשְׁתַּנֶּה"

וְהַדְּבָר הַשְּׁנַיִם-עָשָׂר, "הִשְׁתַּנֶּה, תִּשְׁתַּנֶּה"

י. עמיחי

תודה

